

VZDĚLÁVACÍ OBSAH – ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK

Téma: RODINA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Je potřeba, aby učitel/učitelka</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvil/a pomalu, zřetelně - přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka/žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě). - pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachytí známá slova v popisu rodiny (např. při popisu obrázku: To je maminka, to je tatínek). - krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se jeho rodiny a rodinného života (např. To je sestra? – zavrtí hlavou, Kdo s tebou dělá úkoly? – Maminka, Kdo to je? – Máma, Máš bratra? – kývne, Jak se jmenuje bratr? – Daniel, Slavíte narozeniny – Ano). 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachytí klíčové informace, pokud mluví jednoduše vypráví o rodině či oslavě (např. Na oslavě narozenin byla maminka, tatínek a moje sestra. Přijeli i dědeček a babička). - odpovídá naučenou větou na otázky o své rodině, každodenním životě, profesích a oslavách (např. Jak se jmenuje bratr? – Jmenuje se Daniel, Kde jste byli o víkendu? - V parku, Co dělá tatínek? – Je automechanik, Jaká je sestra? - Hodná). - v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o rodině (např. To je maminka, Jmenuje se Sára).
	<p>Čtení – práce s textem</p> <p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova označující členy rodiny a vlastnosti a krátké jednoduché věty, které se týkají členů rodiny, každodenního rodinného života a oslav. - vyhledá informace v materiálech s vizuální oporou 	<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním¹ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají popisu rodiny, profesí a oslav (např. dort, dárek, květina). - vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o rodině, profesích a oslavě

¹ instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně

	Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl žák/žákyně obeznámen/a. Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.	(např. v rodinném stromu) a v krátkém zjednodušeném textu o rodině, každodenním rodinném životě nebo o oslavě.	(např. Tatínek je inženýr, Maminka pracuje jako prodavačka, Sestra chce být učitelkou).
	Psaní Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena apod.)	<ul style="list-style-type: none"> - opíše základní slova, která označují členy rodiny (např. maminka, děda). - doplní slova označující členy rodiny a jména do krátkého jednoduchého textu (např. doplní jména do rodinného stromu nebo do jednoduchého dotazníku). 	<ul style="list-style-type: none"> - doplní do krátkého textu slova, která se týkají rodiny a profesí (např. V nemocnici pracuje..., V obchodě pracuje..., V škole je.... a) - píše krátké jednoduché věty o své rodině, každodenním rodinném životě (např. Mám jednu sestru, chodí do 7. třídy, maminka chodí do práce, babička bydlí v Liberci).
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s obvyklou strukturou české rodiny (např. v jedné domácnosti obvykle žijí rodiče a jejich děti, je běžné, že oba rodiče chodí do zaměstnání). - je obeznámen/a, že v ČR existují různé rodinné modely. - chápe, že v české rodině nemusí být uplatňováno tradiční rozdělení genderových rolí. - je obeznámen/a se základními zvyklostmi chování a jednání během společenských událostí, jako jsou návštěvy a oslavy (zdravení, zouvání bot, blahopřání, nošení dárků, poděkování za dárky). 	
UČIVO:			
	Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o tematické minimum, se kterým se má seznámit)	<p>Členové rodiny (<i>matka, otec, bratr, sestra, dědeček, babička, dítě/děti...</i>) + jejich varianty (<i>maminka, máma, tatínek, táta, rodiče, děda</i>)</p> <p>Širší rodina a příbuzenské vztahy, podle pokročilosti a věku (<i>teta/strýc, bratranec/sestřenice, manžel/ka, vnuk/vnučka</i>)</p> <p>domácí mazlíčci (např. pes, kočka)</p> <p>Přivlastňovací zájmena, množství upraví učitel/ka podle pokročilosti a věku (<i>můj, moje, tvůj/tvoje, jeho, její; náš/naše, váš/vaše, jejich</i>)</p> <p>Osobní údaje (jméno, věk) a přídavná jména jako <i>ženatý/vdaná, rozvedený/rozvedená, svobodný/á; starší, mladší apod.</i></p> <p>Povolání důležitých členů rodiny (každý žák se naučí aktivně povolání svých rodičů, pasivně se učí porozumět tomu, co dělají rodiče ostatních, při porozumění může využívat například i kreslení nebo pantomimu).</p> <p>Sloveso <i>pracovat</i> ve frázi <i>pracuje jako...</i></p> <p>Místa, instituce spojené s prací (<i>kancelář, škola, nemocnice...</i>)</p> <p>Slovesa k popisu rodinného života (<i>pracovat, bydlet, rád/a dělat, uklízet, vařit, odpočívat, pomáhat</i>)</p> <p>Přídavná jména pro popis (<i>vysoký, hodný...</i>) + části lidského těla (<i>vlasy, oči...</i>) + vlastnosti a vyjádření osobního vztahu (<i>hodný, dobrý, mám rád/a</i>)</p>	

		slova spojená s narozeninami a oslavou (slavit, oslava, narozeniny, svátek, dort, dárek, přání, všechno nejlepší k ...)
	<p>Gramatika</p> <p>Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu</p> <p>Uvedená gramatika se týká pouze slovní zásoby k tomuto tématu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí konstrukci <i>To je maminka. To je tatínek</i>, popř. <i>To je moje maminka. To je můj tatínek. To jsou dědeček a babička.</i> - rozlišuje přirozený rod slov členů rodiny (<i>vnuk – vnučka</i>) - pochopí přechylování (např. <i>doktor x doktor<u>ka</u></i>), aktivně ho nejprve vytváří pouze u povolání, která se ho bezprostředně dotýkají, na se učí princip tvoření – nejprve s příponou <i>-ka</i> (<i>učitel<u>ka</u></i>), <i>-ice</i> (<i>kadeřn<u>ice</u></i>), u jiných typů se učí žák povolání jako slovo. - rozlišuje j. č. i mn. č. slova <i>dítě – děti</i> - používá správný rod přivlastňovacích zájmen (např. <i>To je náš pes.</i>) - tvoří 4. pád podstatných jmen i mužských životných, popř. číslovky <i>jedna</i> (<i>Mám jedn<u>u</u> sest<u>ru</u> a jedn<u>oho</u> bratr<u>a</u>. Mám sestř<u>enic<u>í</u></u></i>.) - s pomocí učitele používá 4. pád mn. č. podstatných jmen, pokud jej potřebuje k vyjádření o vlastní rodině (<i>Mám dva bratr<u>y</u>, tři tet<u>y</u> a strýc<u>e</u>, čtyři bratranc<u>e</u> a sestř<u>enice</u>.)</i> - opakuje tázací zájmena ve správném rodě (<i>jaký? jaká? jaké?</i>) - opakuje a aktivně používá 6. pád podstatných v odpovědi na otázku <i>Kde pracuje ...?</i> (<i>ve sklad<u>u</u>, v obchod<u>ě</u>, ve škol<u>e</u>, na poš<u>ť</u>, v nemocn<u>ic<u>í</u></u></i>...) - používá některá osobní zájmena ve 3. pádě v souvislosti s vyjádřením věku (<i>Je <u>mu</u> ... (let). Je <u>jí</u> ... (let).</i>)
Pomůcky a texty:		<p>Obrázkové knížky, rodokmen, pexesa s profesemi</p> <p>www.inkluzivniskola.cz – Materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Rodina</p> <p>Nosálová, B. a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META 2018. – ke stažení</p> <p>Škodová S. Domino, Wolters Kluwer ČR, a.s. 2010, 2012. (učebnice 1. stupeň)</p> <p>Táborková, J. Hezky česky. NIDV 2016. – ke stažení</p> <p>Titěrová, K. a kol.: Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk. META 2018. (učebnice 2. stupeň)</p> <p>Cestina2.cz – e-learning</p> <p>Click4czech.cz – e-learning a mobilní aplikace</p>